

Regiöndirektörens rapport

3 juni 2025

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Månadsrapport april.....	4
Produktion och tillgänglighet.....	4
Väsentliga personalförhållanden.....	5
Ekonomi.....	5
Nyckeltal.....	6
Aktuella händelser	7
Region Norrbotten i lokala medier	7
Avrapportering av pågående ärenden	7
Tillgängliga för norrbottningen.....	7
Återrapportering av uppdrag.....	8
Information från verksamheten	9
Division Funktion	9
Division Länssjukvård 1	9
Division Länssjukvård 2	10
Division Nära.....	12
Division Psykiatri	12
Division Regionstöd	12
Regiongemensamt	13
Regionstaben.....	13
HR.....	15
Patientsäkerhet och vårdhygien	16
Patientsäkerhet	16
Vårdhygien	16
Strålsäkerhet	16
Hälso- och sjukvårdsnämnden	16
Regionala utvecklingsnämnden	17
Bilagor	17

Inledning

I månadens rapport kan ni bland annat läsa om hur våra verksamheter förbeträder sig inför den kommande semesterperioden. Flera exempel lyfts fram där samarbete, både inom och mellan verksamheter, bidrar till att säkra bemanningen där det behövs som mest.

Region Norrbottens etikarbete har återigen uppmärksamats på nationell nivå. I april besökte Statens medicinsk-etiska råd (Smer) Umeå, där bland andra regionens strateg för etikområdet – tillika ordförande i Region Norrbottens etikråd – höll en föreläsning. Den belyste vårt kontinuerliga arbete med att stärka den etiska medvetenheten i hela organisationen. Genom stöd till ledning och medarbetare i vården, utbildning av etikombud samt en unik och väl etablerad struktur främjas etik i vardagen – något som är avgörande för vårdkvalitet, patientsäkerhet och en god arbetsmiljö.

Hörselrehabiliteringen rapporterar om ett nytt arbetssätt med distansmottagning, där patienter kan få mätningar utförda och hörapparater utprovade vid hörcentralerna i Gällivare och Sunderbyn, medan audionomen medverkar på distans. Region Norrbotten är först i landet med att erbjuda denna typ av vård.

Den 21 maj arrangerades två webinarium på temat psykisk hälsa och den mentala tallriksmodellen. På samma sätt som tallriksmodellen visar vad en person behöver äta för att kroppen ska må bra, visar den mentala tallriksmodellen friskfaktorer som behöver finnas för att fylla hjärnans grundläggande behov. Föreläsningarna är en inledning på ett större arbete med att förse verksamheter med verktyg för att främja barn och ungas psykiska hälsa.

Folktandvårdens initiativ att starta ett lärlingsprogram har väckt stor uppmärksamhet i media. Extra glädjande är det att intresset nu också märks i praktiken – vi har tagit emot många ansökningar till lärlingsplatserna.

Det är också positivt att våra energibesparingsåtgärder fortsätter att ge resultat. Genom energieffektiviserande investeringsprojekt har regionens totala energianvändning minskat med 12 procent jämfört med föregående år fram till och med mars. Effektivisering inom alla områden är avgörande för att säkerställa en ekonomi i balans.

Avslutningsvis vill jag passa på att önska er alla en riktigt trevlig sommar och en skön ledighet när den väl kommer!

Ulrika Sundquist
Regiondirektör

Månadsrapport april

Produktion och tillgänglighet

Region Norrbottens implementering av det nya journalsystemet Cosmic har inneburit att tidigare uppföljningsrapporter från föregående system har upphört. Uppbyggnad av nya rapporter för uppföljning av vårdens produktion och tillgänglighet (med data från Cosmic) pågår. Även denna månadsrapportering presenterar därför tillgänglighet och produktion för verksamheter där statistiken kommer från andra system.

Tillgängligheten till både magnetisk resonanstomografi (MR) och datortomografi (DT) är för närvarande god, vilket betyder att majoriteten av alla prioriterade patienter får sina undersökningar genomförda inom utsatt tid. Detta är resultat av ökad produktionstakt inom både DT- och MR-verksamheten.

Under första tertialet år 2025 uppmäts inom folktandvården 13 procent färre barnbesök och 9 procent färre vuxenbesök. Verksamheten prognostiserar en lägre produktionsvolym av besök under första halvåret. Dels på grund av att Cosmicintegrationen innebär längre besökstider, dels fortsatt brist på tandsköterskor och tandhygienister.

Primärvårdens insatser för ökad digital kommunikation med patienterna fortsätter att löna sig. Antalet drop-in chattar är 110 procent högre än samma period föregående år.

Det råder ett ökat tryck på akutmottagningarna vid samtliga sjukhus, vilket går att se genom en tioprocentig ökning av antal besök jämfört med samma månad föregående år (2 690 fler besök). Majoriteten av akutmottagningarna ligger i nivå med de nationella riktlinjerna om maximalt fyra timmar för patienternas genomsnittliga vistelsetid. Sunderby sjukhus avviker med en mer än dubbelt så lång väntetid, i genomsnitt nio timmar – en effekt av bristen på disponibla vårdplatser inom slutenvården, varpå patienterna blir kvar på akuta vårdplatser vid akutmottagningen.

Under första tertialet genomfördes 4 937 operationer vid centraloperation. Detta motsvarar en produktionsnedgång med knappt två procent jämfört med samma period föregående år (81 färre genomförda operationer). Antalet planerade operationer ligger i nivå med föregående år då minskningen består i lägre volym oplanerade operationer. Könsfördelningen mellan patienter visar att det genomförts färre oplanerade operationer på män under perioden.

Produktionsvolymerna av vissa typoperationer har förflyttats från Piteå till Sunderbyn och Kalix som därmed har en ökad produktion under jämförelseperioden. Som nämnts tidigare har produktionskapaciteten varit lägre vid operationsavdelningarna i Gällivare och Piteå med bakgrund av ökad korttidsfrånvaro och en planerad längre utbildningsinsats.

Intensivvården i Sunderbyn ökar enligt plan, vilket inneburit 47 fler vårdade patienter under första tertialet år 2025 jämfört med föregående år (+23 procent).

Väsentliga personalförhållanden

Den sista april hade regionen 7 430 anställda, varav 6 978 tillsvidareanställda och 462 vikarier och tillfälligt anställda. Ökningen berör huvudsakligen direkt och indirekt vårdpersonal (75 procent av antalet nyanställda).

Den totala arbetade tiden inklusive inhyrd bemanning har minskat i snitt med -0,6 procent jämfört med samma period 2024, minskningen motsvarar -35 årsarbetare. Perioden januari till april i år innehåller två färre vardagar, vilket i sig ger en minskning av arbetade timmar (motsvarande -2,4 procent) jämfört med samma period föregående år.

Arbetad tid av regionens egna medarbetare har ökat jämfört med föregående år, medan den arbetade tiden för inhyrd bemanning minskat. Frånvaron av regionens egna medarbetare har ökat något (+0,4 procent) jämfört med samma period föregående år. Sjukfrånvaron har ökat och står för den största delen av den ackumulerade frånvaron, medan övrig frånvaro såsom semester och föräldraledighet istället har minskat under perioden.

Andel kostnad av inhyrd bemanning jämfört med kostnad för egna medarbetare för januari till och med april minskade något jämfört med föregående månad (10 procent). Kostnaden är ackumulerat till och med april -2,6 procentenheter lägre jämfört med samma period föregående år (12,6 procent 2024).

Extratiden (jour/beredskap, övertid och fyllnadstid) ackumulerat till april motsvarar i snitt 208 årsarbetare. Det är en marginell ökning på +0,9 procent i snitt jämfört med samma period föregående år, vilket motsvarar ungefär 2 årsarbetare.

Sjukfrånvaron ackumulerat till och med april är 6,75 procent. Det innebär att sjukfrånvaron ökat med +0,52 procentenheter jämfört med samma period 2024 (6,23 procent). Den korta sjukfrånvaron står för +0,34 procentenheter och anses bero på att årstidsvariationerna av förkylning och influensa har varit kraftig inledningsvis under 2025 och inte heller har minskat som förväntat i mars och april. Den korta sjukfrånvaron är nu på 3,09 och förväntas fortsätta minska kommande månader. Långtidsfrånvaron på 3,66 har ökat med +0,18 procentenheter.

Ekonomi

Periodens resultat uppgår till -1 049 miljoner kronor (mnkr), vilket är 1009 mnkr sämre än budget och en försämring med 1 137 mnkr jämfört med föregående år. Det negativa resultatet beror främst på det negativa finansnettot.

Nettokostnadsutvecklingen för perioden är 4 procent. Verksamhetens intäkter är 95 mnkr lägre än föregående år (-20 procent), vilket huvudsakligen

härleddes till bortfall av sektorsbidrag, lägre nationella medel men också lägre intäkter från patienter och försäljning av vård då verksamheterna har haft problem med att betalt sedan införandet av Cosmic.

Kostnaderna för egna medarbetare har ökat med 129 mnkr medan kostnaderna för inhyrd bemanning har minskat med 40 mnkr, liksom kostnaderna för pensioner som är 120 mnkr lägre än föregående år vid samma tidpunkt. Köpt vård som inkluderar patientens fria vårdval, riks/region och vårdgaranti har en kostnadsökning på 11 procent (28 mnkr) där ökningen främst härrör till riks/regionsjukvård med 33 mnkr, medan kostnader för vårdgaranti sjunkit med 7 mnkr jämfört med samma period föregående år.

Finansnettot är negativt med 903 mnkr, vilket är 937 mnkr sämre än budget och 1 183 mnkr sämre än föregående år. Marknadsvärdet för regionens kapitalplaceringar har gått ner med -830 mnkr sedan årsskiftet, varav orealiserad nedgång med -880 mnkr och realiserade vinster och utdelningar på 50 mnkr. De geopolitiska oroligheterna har fortsatt vilket befaras påverka marknadsvärdet framöver.

Aktuell årsprognos baserat på april månads utfall indikerar ett negativt resultat för verksamheten med -301 mnkr, vilket är 457 mnkr sämre än budget. Verksamhetsdivisionerna prognostiserar sammantaget ett budgetunderskott med -742 mnkr. Prognosen visar på ett negativt resultat på sista raden (årets resultat) med -1 345 mkr.

Finansnettot prognostiseras bli negativt med -1 044 mnkr vilket är 1 147 mnkr sämre än budget. I prognosen görs en försiktig bedömning av utvecklingen i regionens placeringar framöver och därför bedöms kapitalplaceringarnas marknadsvärde vid årets slut vara oförändrad jämfört med april månad.

Nyckeltal

Nyckeltal	Utfall helår 2024	Mål 2025	Utfall perioden 2025	Prognos 2025
Nettokostnadsutveckling %, jmf utfall fg år	7,7 %		4,0 %	1,9 %
Utveckling av skatt/utjämning/gen.statsbidrag, jmf med utfall fg år, %	4,7 %		5,5 %	3,7 %
Divisionernas budgetavvikelser	-692	Avvikelse >0	-240	-742
Soliditet blandmodell, %	44 %		38,6 %	
Soliditet fullfondering, %	16 %	16 % eller högre	9,7 %	
Avsättning till pensioner inkl. ansvarsförbindelse, konsolideringsgrad, %	100 %		91,8 %	
Verksamhetens resultat i förhållande till skatter, stats-	-4,5 %	1 - 3 % i normalfallet	-3,9 %	-2,7 %

bidrag				
Självfinansiering av investeringar	100 %	Minst 60 % i genomsnitt för planeringsperioden tre första år		

För mer information se bilaga 1: Månadsrapport per april 2025

Aktuella händelser

Region Norrbotten i lokala medier

Region Norrbottens ekonomiska utmaningar lyfts vid flera tillfällen. Det finns ett stort intresse för vad det ekonomiska underskottet beror på och vilka åtgärder som har vidtagits och ska vidtas för att vända kostnadsutvecklingen. En del i detta är tillgängligheten i vården och nyttjandet av vårdgarantin. Det är ett ämne som också blir omskrivet under perioden, men då främst ur patientperspektivet.

Regionens arbete med digitalisering inom vården får stor spridning när det gäller egenmonitorering för patienter med bland annat diabetes. Projektet lyfts både lokalt och av riksmedia.

När det gäller medicinska forskningsrön med koppling till medarbetare inom Region Norrbotten handlar publiciteten om astma och sambandsbrist mellan intag av D-vitamin och stroke.

Kultursektorn får mycket positiv uppmärksamhet i media. Det gäller främst uppsättningen av en ny pjäs hos Norrbottensteatern men även musikprojekt via BD Pop.

Avrapportering av pågående ärenden

Tillgängliga för norrbottningen

Programmet Tillgängliga för norrbottningen syftar till att öka tillgängligheten genom fler disponibla vårdplatser, en omställning till god och nära vård samt en ekonomi i balans. Programarbetet omfattar många olika åtgärder och sätter regionövergripande mål för förbättringsarbetet samt omställningen till mer tillgänglig och närmare vård.

En grundläggande förmåga för att regionen ska kunna möta behov med tillgängliga resurser är att utveckla och införa en systematisk produktions- och kapacitetsstyrning (PKS). Planering och förberedelser inom detta område är i full gång och sker i samverkan med Socialstyrelsen. En förutsättning för att införa PKS är en gemensam struktur och definitioner för hur regionen bedriver vård, varpå arbete med en storleks- och nivåindelning av länets vårdavdelningar har påbörjats.

Att möta behoven från patienterna kräver en hållbar kompetensförsörjning där gränsöverskridande samarbete möjliggörs, vilket är ett annat uppdrag inom programmet. Personcentrerad vård inklusive teambaserad rond är en viktig del som kräver ett regiongemensamt arbetssätt, baserat på egna samt andra regioners erfarenheter.

Omställning till en god och nära vård innehåller många olika uppdrag och aktiviteter där programmet bland annat arbetar med att förbättra vården för sköra patienter, öka möjligheterna till vård i hemmet samt fortsatt digitalisering. Patientsäkerhetsarbetet är grundläggande och här tar programmet fram en förbättrad struktur samt metoder och verktyg för ett systematiskt lärande och uppföljning.

Återrapportering av uppdrag

Rättelse: Översyn av kontaktvägar till hälso- och sjukvården

I förra månadens rapport, den 16 maj 2025, rapporterades om hälso- och sjukvårdsdirektörens uppdrag att göra en översyn av kontaktvägar till hälso- och sjukvården digitalt, via telefon och fysiskt. Översynen är nu gjord, men resultaten som presenterades innehöll tyvärr felaktigheter. Nedan information är korrekt.

Översynen visade att 1177 fortsättningsvis är den centrala ingången för listning, och samtliga hälsocentraler i Norrbotten ska vara anslutna till 1177 Vårdguidens e-tjänster. Utbudet av kontaktvägar hittas under rubriken *Våra e-tjänster* på 1177 Vårdguiden. Det kan även vara en länk till aktuell app, till exempel "Min vård". Utöver dessa tjänster ska samtliga leverantörer erbjuda kontaktmöjlighet via telefon.

Granskning av tillgänglighet till specialiserad vård

Regionstyrelsen beslutade den 13 juni 2024, vid behandlingen av *Revisionsrapport Granskning av tillgänglighet till specialiserad vård*, att ge regiondirektören i uppdrag att säkerställa ändamålsenligt arbete för att öka tillgängligheten till specialiserad vård i enlighet med revisorernas rekommendationer. Nedan följer återrapportering av de åtgärder som har genomförts.

Att utveckla analysförmågan och dra nytta av nytt planeringsverktyg för att göra analyser i realtid i syfte att styra verksamheterna

Genom de nya verktygen som Stratsys, PowerBI, Copilot och Insight har förmågan att göra analyser och styra verksamheterna ökat. Detta sker till exempel genom daglig styrning och Strategiskt Taktiskt Operations Forum (STOF), samt genom att arbeta med produktions- och kapacitetsstyrning (PKS). Detta kontinuerliga arbete är även en del av det pågående regionövergripande programmet "Tillgängliga för norrbottningen".

Att säkerställa långsiktighet i investeringar för att skapa bättre stabilitet i verksamheterna

Det görs löpande avvägningar av investeringskapacitet mot behov och prioritering av vilka behov som är viktigast. Prioritering av uppkomna behov mot

tillgänglig kapacitet baserat på väsentlighet och kostnad. Forumet Utvecklingsrådet bidrar till ökad transparens och insikt om pågående utvecklings- och implementeringsarbeten och ett ökat mervärde samt effektivare samordning.

Att utveckla en ekonomisk hållbar strategi för hur tillfälliga statsbidrag ska användas i syfte att skapa en förbättrad tillgänglighet

En hållbar långsiktig strategi för ettåriga statsbidrag som förändras årligen är en utmaning. Regionen arbetar konstant med att nyttja samtliga nationella medel på ett så effektivt sätt som möjligt. Arbetet korrigeras löpande och innebär svåra interna prioriteringar. Arbetet leds av en styrgrupp för hanteringen och en ansvarig tjänsteperson som samordnar bidraget för varje område.

Information från verksamheten

Division Funktion

”Fråga röntgen”

Den 6 maj hade verksamheten premiär för ”fråga röntgen”, som är ett komplement till redan etablerade remittentdialoger. ”Fråga röntgen” är ett nytt forum för medarbetare i primär- som specialistvård som behöver vägledning kring exempelvis remittering till bild- och funktionsmedicin. Dock inte för frågor som rör specifika patienter. Vägledning sker direkt i Teams första tisdagen varje månad. Närvarande för att svara på frågor är kvalitetsledare, radiolog, röntgensjuksköterska och systemadministratör. Vidare information och länk finns på Insidan.

Division Länssjukvård 1

VO Neurocentrum

Uppbyggnaden av regionens stressrehabiliteringsprogram presenterades på regionfullmäktiges utbildningsdag. Politikerna fick information om uppdraget, utvecklingen, evidensläget samt om de resultat som stressrehabiliteringen ger för patienternas hälsa. Uppdragsberedningen har efterfrågat ökade kunskaper om smärta och smärtrehabilitering. Representant för smärtrehab och smärtmottagningen har därför förmedlat kunskaper även till den gruppen. Fokus var smärta i olika former, nationella kunskapsstöd och vårdförlopp, smärtrehabilitering inom specialistvården samt de utmaningar som kan ses när det gäller behandlingar och rehabilitering.

VO Hjärtsjukvård

Sommarplanering

Hjärtsjukvården upplever utmaningar med att få bemanningen att räcka till. Stöd via bemanningscentrum (BMC) har erbjudits och arbete pågår för att täcka de arbetspass som ännu är obemannade. Internt arbete pågår för att omdisponera egna medarbetare från mottagningen till slutenvården under sommaren. Hjärttagvården/PCI klarar för närvarande bemanningen med

hjälp av inhyrd överläkare samt att sjuksköterskor tar extra beredskap och pass under sommaren. Även bemanningssituationen vad gäller medicinska sekreterare är utmanande.

Uppdatering av DT kranskärl

Arbetet i Sunderbyn med att undersöka hjärtats kranskärl med datortomografi har kommit igång, medan utbildning och rutiner utvecklas löpande. Verksamheten har nu möjlighet att ta emot fyra patienter per vecka. Positivt är att detta är en skonsammare undersökning jämfört med en invasiv kärlröntgen. Till hösten planeras ett breddinförande i länet.

Köp av vård

Verksamhetsområdet ser en påtaglig ökning av kostnader för köpt vård, vilket till stor del påverkar de ekonomiska prognoserna.

Division Länssjukvård 2

Inom divisionen sker just nu ett arbete med att omfördela operationer till sjukhuset i Kalix där ytterligare en operationssal öppnats från och med vecka 20. Omfördelningen sker utifrån medicinsk prioritet och för att nyttja kapaciteten på bästa sätt och därmed korta operationsköerna. Genom att öka produktionen på operation i Piteå kommer köer och väntetider att minska, vilket är positivt ur ett patientperspektiv. Det är även positivt sett till att kostnaderna för köpt vård externt kommer att minska.

VO Allmänskirurgi/Urologi

På vårdavdelningarna vid kirurgen i Sunderbyn har tre sjuksköterskestudenter som avslutar sina studier i juni skrivit på anställningsavtal inom kirurgin.

VO Infektion/Hud/Reuma/Lunga

Reumatologen har deltagit i en studie som involverar patienter med ankyloserande spondylit (en kronisk, inflammatorisk ryggsjukdom som främst drabbar ryggraden, men även kan påverka andra leder). Patienterna får testa att träna med hjälp av virtual reality (VR) i form VR-glasögon. Studien sker i samarbete med Luleå Tekniska Universitet (LTU) och inkluderar cirka 50 patienter.

För att ytterligare öka tillgängligheten har reumatologen utvecklat sjuksköterskemottagningen genom att inkludera fler diagnoser. Sjuksköterskorna träffar nu fler patienter, vilket är ett steg i den fortsatta utvecklingen av kompetensväxling från läkare till sjuksköterskor.

Kliniken har påbörjat ett samarbete med Falun angående allergologivården, det vill säga vård av allergiska sjukdomar samt annan överkänslighet. Region Norrbottens lungsjukvård har inplanerade remissronder med allergolog i Falun.

VO LSS/Syn/Hör

Hörselrehabiliteringen ser ett ökat inflöde av patienter som behöver vård till följd av hörselrelaterade besvär, vilka ökar naturligt i takt med en åldrande

befolkning. För att öka kapaciteten och tillgängligheten arbetar hörcentralen, tekniska hörselvården och pedagogiska hörselvården tillsammans med olika åtgärder:

- tillfälligt kökortningsprojekt med inhyrd audionomkompetens i syfte att minska vårdskulden och ge möjlighet till nära vård
- uppgiftsväxling mellan yrkesgrupper för att öka tillgängligheten för patienter som har behov av audionomens kompetens
- preventivt arbete i ett stöd- och behandlingsprogram för personer med hörselrelaterade besvär via 1177
- vård via distansmottagning för att möjliggöra att patienten får vård nära hemmet.

Vård via distansmottagning är ett nytt och banbrytande arbetssätt med ny teknik som ökar patientens möjlighet till vård nära hemmet. Arbetssättet innebär att patienter kan få mätningar utförda och hörapparat utprovad vid hörcentralerna i Gällivare och Sunderbyn, medan audionomen deltar på distans.

Hörcentralerna i Region Norrbotten är först i landet med att erbjuda hörselmätning och utprovning av hörapparat på distans.

VO Ortopedi

Verksamhetsområdet är i skrivande stund halvvägs genom utbildningssatsningen där samtliga medarbetare ges fyra heldagars utbildning inom basal ortopedi. Utbildningsprogrammet leds av medarbetare inom professionerna chefläkare, undersköterska, sjuksköterska och ortopedläkare med stor erfarenhet av sjukvård och ett brett perspektiv på vårdens utmaningar.

Utbildningen fokuserar på mest förekommande diagnoser samt specifika risker för patientgrupperna som medarbetare särskilt bör uppmärksamma. Utbildningen stärker inte bara medarbetarnas kompetens inom ortopedi, utan avhandlar också de demografiska utmaningar som råder, kvalitet och patientsäkerhet samt viktiga insatser för att skapa mervärde på rätt plats.

Utbildningen har hittills fått positiva omdömen från medarbetarna. Särskilt positivt är det faktum att samtliga medarbetare deltar, vilket möjliggör diskussioner med gemensam kunskapsgrund. Detta leder i sin tur till idéer om hur verksamheten kan utvecklas framöver.

Ett av klinikens fokusområden för året är att utveckla den dagkirurgiska verksamheten för att inkludera fler ingreppstyper. Detta möjliggör ett ökat antal operationer samtidigt som det stärker kvalitet och patientsäkerhet. En annan positiv aspekt är att det samtidigt frigör vårdplatser för annan vård. Två separata tvärprofessionella arbetsgrupper arbetar nu med detta för områdena axelproteser och höftleds-/knäproteser, vilka är stora ingreppstyper sett till volym. Målet för axelproteser är att de första dagkirurgiska operationerna ska kunna genomföras innan sommaren.

Division Nära

Primärvården

Den 24 april hade divisionens ledningsgrupp en workshop tillsammans med Norrbottens läkarförening (NLF), Svensk förening för allmänmedicin (SFAM) och Svenska Distriktläkarföreningen (DLF). Agendan var att ta fram en strategi för Region Norrbotten för att nå det nationella riktvärdet för fast läkarkontakt, 1/1100. Syftet var att skapa samsyn om hur Region Norrbotten ska nå detta samt att påbörja en gemensam handlingsplan med konkreta förslag och åtgärder. Planering fortsätter vid nästa gemensamma workshop, som kommer genomföras under hösten.

Exempel på vad divisionen gjort hittills för att nå det nationella riktvärdet:

- Piloten vid Hortlax Hälsocentral, där ST-läkare rekryteras till en hälsocentral med god bemanning och läkarresurser, vilket leder till att ST-läkarna får en bättre utbildningsmiljö.
- Satsning på utlandsrekryteringar.
- Utökat organisationen med medicinskt läkaransvarig (MLA) som följer chefslinjen i divisionen samt tillsatt en medicinsk rådgivare på divisionsnivå. MLA-gruppen i primärvården arbetar med att ta fram medicinska prioriteringsgrunder tillsammans med divisionens övergripande medicinska rådgivare för primärvård. Detta ska utgöra stöd vid de hälsocentraler som inte har tillräckligt med läkarresurser.
- Divisionen har en välfungerande organisation för allmänläkarkonsulter (ALK) samt lokalt programområdet (LPO) primärvård.
- Utvecklat ST-studierektororganisationen med en teamledare för studierektorer för att säkerställa en likvärdig ST-utbildning i länet.

Folktandvården

Folktandvårdens initiativ till att starta lärlingsprogram har väckt stor uppmärksamhet i media. Totalt har 37 ansökningar inkommit till de 10 lärlingsplatserna. Luleå är den ort som fått absolut flest ansökningar, tätt följt av Boden. Endast två ansökningar har inkommit till den norra delen av länet, en till Gällivare och en till Pajala. Arbetet pågår nu med att hålla intervjuer med de sökande för att tillsätta platserna.

Division Psykiatri

VO Sunderbyn

Det nya överfallslarmet är nu installerat vid en av vårdavdelningarna vid Sunderbyns psykiatri, vilket har möjliggjort att fler disponibla vårdplatser kunnat öppnas. Arbetet med installation på de övriga vårdavdelningarna fortsätter och beräknas vara färdigt i augusti.

Division Regionstöd

Divisionen fortsätter samarbetet inom Best Service tillsammans med Sveriges regioners serviceorganisationer. Nationellt är det stort fokus på strategiskt utvecklingsarbete kring hur kompetensväxling kan stödja och utveckla

servicen utifrån vårdens kommande behov kopplat till förändrade arbetssätt och kompetensutmaningar. Arbetet med benchmarking för att säkerställa att verksamheterna bedrivs effektivt fortsätter.

Under hösten 2024 har divisionen ställt om fastighetsorganisationen med ny struktur och utökningar av resurser för att kunna möta vårdens behov av fastighetsutveckling. Detta har lett till en utökad förmåga att genomföra planerade investeringar i regionens fastigheter. Hittills har investeringsprojekt för 51 miljoner kronor (mnkr) genomförts och årsprognosen för totalt genomförande under 2025 är cirka 220 mnkr.

Energibesparingarna fortsätter att ge effekt. Energieffektiviserande investeringsprojekt har tillsammans med det gynnsamma vädret renderat i en minskning av den totala energianvändningen med 12 procent jämfört med föregående år fram till och med mars. Detta motsvarar en besparing på cirka 2,5 mnkr för regionen.

Regiongemensamt

Regionstaben

Förstudie gällande ärende- och diariehanteringssystem

Den 29 april beslutade Utvecklingsrådet att inleda en förstudie avseende frågan om ett byte av ärende- och diariehanteringssystem. Förhoppningen är att kunna köpa in ett system, i stället för dagens fem, avseende bland annat digital signering, förtroendemannaregister och voteringsystem i fullmakt. Omvärldsanalys har inletts där kontakt tagits med samtliga regioner för att inhämta information.

Etik

Region Norrbottens etikarbete väcker nationell uppmärksamhet. Den 29 april besökte Statens medicinsk-etiska råd (Smer) Umeå för att träffa regionpolitiker, regiondirektörer, hälso- och sjukvårdsdirektörer samt representanter som arbetar med etik i de norra regionerna. Smer är ett av regeringen tillsatt organ som har till uppgift att ge vägledning till regering och riksdag samt till olika myndigheter. Rådet består av en ordförande, åtta företrädare för de politiska partierna och tio sakkunniga.

Teman som diskuterades under dagen var prioriteringar, etisk beredskap vid krig och fredstida katastrofer, forskning, innovation och organisering av etikarbetet. Strateg vid Hållbarhetsenheten, tillika ordförande i Region Norrbottens etikråd, var en av presentatörerna och talade om "Region Norrbottens etikråd - exempel på en fungerande struktur".

Hållbarhet

I samband med Världshälsoorganisationens (WHO) internationella handhygiensdag den 5 maj har hållbarhetsenheten och enheten för vårdhygien tillsammans genomfört kunskapshöjande aktiviteter. Aktiviteterna genomfördes

både digitalt och på plats vid Sunderby sjukhus. WHO:s tema för årets handhygiendag var "Handske ibland. Alltid handhygien", vilket fokuserar på hållbara hygienrutiner och på ett hållbart användande av engångshandskar.

Under veckan bjöds det på föreläsningar och information om hållbarhet, cirkulär ekonomi, handhygien och användning av handske. Vidare presenterades den nya handskguiden som hjälper till att välja rätt handske för olika ändamål. En av dagarna genomfördes en minimässa för handske, handdesinfektion, hållbarhet och vårdhygien på Sunderby Sjukhus. I samband med veckan delades hygienpriset ut för första gången. Priset tilldelades hygienombuden på IVA inom Region Norrbotten, och Hemgårdens boende i Kalix inom kommunal vård och omsorg.

Miljö

Region Norrbotten bedriver miljöfarlig verksamhet och är därmed skyldig att följa miljöbalken samt Förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Regionen lämnar in egenkontrollen till den kommun som efterfrågar detta och i maj lämnades den in till Luleå kommun.

Egenkontroll, som innebär att regionen som verksamhetsutövare regelbundet ska kontrollera verksamheten och dess påverkan på miljön, innefattar fyra delmoment: att planera, genomföra, följa upp och förbättra egenkontrollen kontinuerligt. Syftet med egenkontrollen är att förebygga och att ha kontroll över verksamheten för att minska påverkan på hälsa och miljö. För detta har en generell egenkontroll upprättats. I förekommande fall kan den behöva kompletteras med ett kontrollprogram eller en driftinstruktion.

Föreläsning på temat psykisk hälsa och mentala tallriksmodellen

Statistik från Folkhälsomyndigheten visar att den självskattade psykiska ohälsan ökat bland barn och unga de senaste decennierna, liksom antalet som har behov av och får psykiatrisk vård. Den 21 maj arrangerades två webinarium på temat psykisk hälsa och den mentala tallriksmodellen. På samma sätt som tallriksmodellen visar vad en person behöver äta för att kroppen ska må bra, visar den mentala tallriksmodellen friskfaktorer som behöver finnas för att fylla hjärnans grundläggande behov.

Föreläsningarna erbjuder alla som möter barn och unga i sitt arbete en ökad kunskap och struktur för att kunna samtala om viktiga pusselbitar som behövs för att må bra. Föreläsningarna hålls dagtid för verksamhetsföreträdare och beslutsfattare inom vård, skola och omsorg och på kvällen för allmänheten (+16 år). Föreläsningarna är en inledning på ett större arbete med att förse verksamheter med verktyg för att främja barn och ungas psykiska hälsa.

Generation Pep i Norrbotten

Generation Pep är en icke vinstdrivande organisation som arbetar långsiktigt och tillsammans med aktörer från hela samhället för barn och ungas hälsa. Under 2025 utforskar regionen möjligheterna att bli en så kallad "Pep Region". Syftet är att göra en intern kraftsamling för att långsiktigt stärka barn

och ungas fysiska och psykiska hälsa. En del handlar om att inventera och förstärka vad regionens verksamheter redan gör idag för att främja goda matvanor och ökad fysisk aktivitet bland barn och unga. Parallellt genomförs externa dialoger med kommuner, länsstyrelse och civilsamhälle om att också nyttja Generation Peps verktyg, stöd och vägledning samt samarbeta med varandra. Det interna och externa arbetet underlättas av att regionen har avsatt en del av en tjänst med samordnande ansvar för arbetet.

Den 4 juni genomförs ett studiebesök i länets första Pep-kommun, Övertorneå. Här får deltagarna ta del av goda exempel och diskutera hur de kan samarbeta och stärka varandra i arbetet med barn och ungas hälsa.

Säkerhet

Säkerhetsenheten deltog den 27–28 maj i Samverkansberedningen som genomfördes tillsammans med Försvarsmakten, civilområdet (CIVO) och de tre övriga regionerna. Arbetet är inriktat på planering vid höjd- och högsta beredskap.

Enheten har även genomfört KHOSS-möte (uppdrag förstärkning av beredskapen inom kommunal hälso-, sjukvård och socialtjänst) i östra området tillsammans med kommunerna med inriktning att se över möjligheterna till alternativa vårdmiljöer vid masskada.

Övrigt pågående arbete:

- planeringsarbetet med övning POLESTAR som nu har påbörjats.
- fortsatt arbete med att stödja framtagandet av nationell samverkan, planering och ledning (NSPL) och dess bemanning och arbetsuppgifter. Kanslichef är rekryterad och arbetet med övriga befattningar pågår.
- planeringsförberedelser pågår inför haveriövning Kallax som kommer att genomföras i slutet av september och leds av Länsstyrelsen. Inriktningen kommer vara att pröva larmvägar samt samordning av kristöd på en övergripande nivå.
- arbetar tillsammans med IT/MT telefonigrupp för att hitta lösningar för reservtelefoni i samband med att Telia släcker ned det analoga telenätet.
- fortsatt arbete med planläggningen av regionens krigsorganisation och uppgifter under ledning av beredskapsläkaren och beredskapsstrateger.

HR

Rekrytering

Rekryteringen av sommarvikarier har hittills resulterat i att cirka 90 sommarvikarier har rekryterats. Främst studerande till vaktmästar-, transportörs-, biträdesarbeten samt skötare och undersköterskor. Ytterligare 30 vikarier har rekryterats till vården (sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor) via kampanjen ”Sveriges bästa sommarjobb”. Dessa 30 arbetar sammanlagt 120 veckor under sommarmånaderna, främst i Gällivare och Kiruna.

Genomförda utbildningsinsatser:

- jour, beredskap, dygnsvila och arbetstid till chefer i vården
- för chefer och förtroendevalda i det nya samverkansavtalet tillsammans med fackliga parter vid 22 olika tillfällen och med drygt 400 deltagare totalt
- digital utbildning via ”Arbetsmiljötipset” med tema riskbedömning
- digital utbildning för chefer inför sommaren gällande ersättning och hantering i HR systemet.

Patientsäkerhet och vårdhygien

Patientsäkerhet

De privata hälsocentralernas patientsäkerhetsberättelser för år 2024 har granskats och vissa brister i patientsäkerhetsarbetet har identifierats. En sammanställning har presenterats för hälso- och sjukvårdsdirektören som konstaterar att kompletteringar behöver göras från de privata vårdgivarna.

Lex Maria

Tre lex Maria ärenden har skickats in till IVO under april.

Vårdhygien

Vårdhygien har deltagit på en nationell hygienkonferens i april. Där fick medarbetarna Adam Wedin och Karin Norman från intensivvårdsavdelningen på Sunderby sjukhus ta emot det svenska hygienpriset 2025 för ett genomtänkt och strukturerat vårdhygieniskt arbete.

Hälsocentralerna i Östra Norrbotten har startat ett nytt samarbete med Vårdhygien för att förbättra sina kunskaper i basala hygienrutiner och klädregler (BHK).

Strålsäkerhet

Arbetet med att hantera Strålsäkerhetsmyndighetens (SSM) föreläggande fortlöper enligt plan. Den fördjupade orsaksanalys som efterfrågats är nu slutförd i nära samverkan med berörda verksamheter. I skrivande stund påbörjas arbetet med att formulera åtgärdsplanen, som kommer att struktureras och följas upp i Stratsys. Planen tas fram med tydlig koppling till identifierade grundorsaker och med ambitionen att säkerställa ett långsiktigt, systematiskt och verksamhetsnära strålsäkerhetsarbete.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

I hälso- och sjukvårdsdirektörens rapport från nämndens sammanträde den 19 maj kan ni bland annat ta del av Folktandvårdens vård- och hälsobokslut. Glädjande är att tandhälsan förbättrats jämfört med föregående år och då särskilt hos barn och unga. Under nära vård kan du läsa om de stora utmaningar som Överkalix kommun har framför sig för att klara samhällsekonomi, folkhälsa och attraktionskraft i kommunen. En förstudie är genomförd

och ett projekt inlett som ska identifiera vilka målgrupper som bör prioriteras och vilka arbetssätt som förväntas ge bäst resultat i det kommande folkhälsoarbetet.

Rapporten finns att läsa i sin helhet under bilaga 2

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsdirektörens rapport från den 22 maj innehåller en omfattande översikt av olika initiativ och aktiviteter som genomförts i Norrbotten. Nedan presenteras en sammanfattning av de viktigaste punkterna.

Rapporten inleds med en uppdatering om revideringen av den regionala utvecklingsstrategin (RUS), som är ute på remiss till den 30 maj. Arbetsgruppen arbetar med att ta fram indikatorer för uppföljning och en vägledning för regionala handlingsplaner. En intersektionell analys genomförs för att säkerställa jämställdhet och inkludering.

Vidare beskrivs den regionala utvecklingskonferensen som hölls i Piteå den 1–2 april, med temat "Norrbotten i världen i en osäker tid". Konferensen samlade över 320 deltagare och erbjöd föreläsningar och seminarier om länets framtid.

Region Norrbotten deltog också i Business Arena Norr i Umeå den 9 april, där fokus låg på bostadsbyggande och hållbarhet. En projektkonferens om kompetensförsörjning hölls den 8 april, där olika utvecklingsprojekt presenterades och finansieringsmöjligheter diskuterades.

Rapporten beskriver också ägarsamråd för regionens bolag, där nya aktieägaravtal och finansieringsbeslut diskuterades. En förstudie om stöd till dagligvarubutiker på landsbygden genomfördes, med positiva resultat för hybridbutiker.

Slutligen nämns olika kulturella initiativ, såsom Kunskapsseminariet i Riksdagen, Regionbibliotekets satsning "Ordet är fritt!", och Norrbottensmusikens projekt för barn och unga. Museibyggnaden i Hermelinsparken renoveras för framtiden, och slöjd- och formkonsulenter har genomfört flera workshops och utställningar.

Sammanfattningen har skrivits med hjälp av ett AI-verktyg (Copilot). Rapporten finns att läsa i sin helhet under bilaga 3

Bilagor

1. Månadsrapport per april 2025
2. Hälso- och sjukvårdsdirektörens rapport 19 maj 2025
3. Regionala utvecklingsdirektörens rapport 22 maj 2025